

# SZÁNTÓ

**ELŐFIZETÉSI ÁRA**  
A kiadóhivatalban évről-évre ..... 18 kor.  
Postán ..... 20 kor.  
A kiadóhivatalban évről-évre ..... 18 kor.  
Postán ..... 20 kor.  
A kiadóhivatalban évről-évre ..... 18 kor.  
Postán ..... 20 kor.  
A kiadóhivatalban évről-évre ..... 18 kor.  
Postán ..... 20 kor.  
A kiadóhivatalban évről-évre ..... 18 kor.  
Postán ..... 20 kor.

Politikai  
napilap

Megjelenik minden nap, a 1917. évi  
Gyűlés utáni napok kivételével.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 8.  
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.  
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalban intézendők.

XIII. évfolyam 79. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 április 4.

## Békepárti orosz lapok nyilatkozatai.

### Kezdje Németország a javaslatokat.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) A National Zeitung jelenti: Az orosz lapok hivatalosan közlik Bethman Hollweg német kancellár beszédét.

A pétervári Djeu ezt írja: Az új Oroszország nem köthet megszegyenítő békét. Oroszország hajlandó a status quo alapján békét kölni és egy békeszerető Németországot kíván. Tegyen Németország konkrét javaslatot a békére.

A Pravda kijelenti, hogy az orosz nép minden hólió háborút visszautasít s meglegedéssel veszi tudomásul a kancellár nyilatkozatát, hogy Németország nem akar Oroszország belügyeibe beavatkozni. Németország békeszerelésének konkrét javaslattal adja bizonyítékát.

### Mik az orosz kormány béke céljai?

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból táviratozzák: A Temps pétervári jelentése szerint a munkás és katona bizottság követeli a kormánytól, hogy vizsgálja meg a béke céljainak kérdését és tájékoztassa véleményéről és a szövetségesek véleményéről az országot.

### Felváltják a régi nagyköveteket.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Genfből táviratozzák: A Petit Journal levelezője jelenti Pétervárról, hogy az orosz kormány már kinevezte a nagyköveteket, akik a régiéket felváltják.

### Tisztek letartóztatása.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Luganóból táviratozzák: A Corriere della Sera jelentik Pétervárról, hogy az ideiglenes kormány Resputin egész családját és a főhadiszállás több magasrangú tisztjét, köztük Grekow tábornokot letartóztatta.

### Csak a tüzérség dolgozik Keleten.

Keleti harcok. Budapest, április 3. (Hivatalos.) A Bistrica-Colodvinszka mentén orosz felderítő csapatok előretörései meghiúsultak. A Dnyesztertől északra helyenként fokozott tevékenységet fejtett ki az orosz tüzérség.

Orosz harcok. Budapest, április 3. (Hivatalos.) Nem volt különösebb harci esemény.

Délkeleti harcok. Budapest, április 3. (Hivatalos.) Az Ochrida tótól keletre csapataink behatoltak az ellenség árkaiba és foglyokkal tértek vissza.

Höfer.

## Az angolok a saját katonáikat lötték.

Berlin, április 3. A nagyfőhadiszállás jelenti:

### Nyugati harcok.

Arrastól északra heves ágyuharc. Al-lásaink ellen előrenyomuló több angol felderítő osztagot visszavertünk. Az angolok és franciák erőszakos felderítését, amelyeket a Baprometól északkeletre és Saint-Onsentintől nyugatra húzódó harcmezeten jelentősen erővel hajtottak végre, az ellenségre nézve megfigyelésünk s a foglyok kijelentései szerint rendkívül nagy veszteségekkel jártak.

Woreuil-nél több mint 300 angolt szállításunk vissza, azonban az angolok géppuskatüzébe kerültek és így csak 60-an érték el vonalainkat. A Toucy Le Chateau-Soissoni országúttól keletre tüzérségünk csapatösszevonásokat figyelt meg, azokat szétszórta, a Champagneban.

Ripontól délre pedig megsemmisítő hatással egy készülődésben levő támadást fojtott el.

Az ellenség légi harcokban 4 repülőgépet veszített, melyek közül kettőt Richt-hofer báró főhadnagy lőtt le.

## Kisebb harcok az orosz fronton.

### Keleti harcok.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege, Dünaburgtól északkeletre többszörösen bevált támadó csoportjaink az orosz állásból egy tisztet, 93 főnyi legénységet és 2 géppuskát hoztak magukkal.

Meljavipsitől északkeletre is teljes sikerrel járt egy felderítő előretörésünk és foglyokban egy tisztet s 25 főnyi legénységet eredményezett.

Baranovicitől északkeletre több orosz század megtámadta egyik tábori őrsünket, amely az erős tűz előkészítés ellenére teljesen megtartotta állását. A Zlotov Tarnopoli vasút mindkét oldalán a Zlota Lipától és a Dnyeszter mellett az oroszok élénk tüzelését nem követték gyalogsági támadások. A

Bisत्री-Solodvinezskánál előrenyomuló orosz vadászosztásokat elűzték.

József főherceg vezérezredes harc-vonalán és

Mackensen vezértábornagy hadserege-jánál a helyset változatlan.

## Támadnak a franciák.

### Macedóniai front.

Az Ochrída és a Presba tó között csapataink behatoltak a franciák előretolt állásaiba s az ellentámadásokat visszavervén, szákmányval tértek vissza a parancs szerinti vonalainkba.

Monasztirtól északra egy kis francia támadás megfiúsult.

Ludendorff, első főszállásmester.

## Pro Regina et Transsylvania.

### A polgárság és katonaság közös ünnepe. Mit csináltak az oláhok Erdélyben? Főúri hölgyek játéka.

Az újvárosi községi polgári leányiskola hazafias ünnepélye valóságos társadalmi eseményné nővi ki magát. Balczay Antalné igazgatónő nemes terve, hogy minden magyar gyermek adjon egy téglát a feldult erdélyi otthonok felépítéséhez, egy gyönyörű magyar demonstrációra adott alkalmat: mindenek összeállítottak, hogy tüntessék Magyarországot fiatal királynéja mellett és Erdély mellett.

*Pro Regina et Transsylvania!* Ez lett a jelszó: A királynéért és Erdélyért!

Ez a jelszó megdobogtatta s sziveket, lángra lobbantotta a lelkesedést és a hazafias áldozatkészséget olyannyira, hogy a jegyeket az újvárosi polgári leányiskola ünnepélyére már javában váltják, mikor a jegyek még meg sincsenek nyomtatva. A teljes erkölcsi és anyagi siker legbiztosabb garanciája az ünnepély pompás műsora és azok az előkelőségek, akik elfogadva a védnökséget, arcosították magukat ez iskola tanszékületének nemes hazafias intencióival.

Az ünnepély védnökségét elfogadták és személyes részvételüket megígérték: gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök, dr. Cziffra Kálmán főispán, Sieglér Konrád és Fülöp Artúr altábornagyok, Pállay Lajosné, Rimler Károly polgármester, Obrincsik István honvédseregedes, Lukács Odón polgármesterhelyettes és dr. Thury László iskolaszéki elnök.

Ez a díszes névsor azt jelenti, hogy Nagyvárad egész társadalmi örömmel és hódolattal egyesül Zita királyné zászlaja alatt a legcsodálatosabb munkára, nemzeti feltevést: kincsenek, Erdélynek felépítésére. Akiknek elszorult a szívé, mikor a pályaudvaron fogadták menekülő erdélyi magyar vésztársainkat, azok most mind a boldog adakozóként örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy ha kell, áldozatok árán is felépítsenek a lerombolt házak, hogy kerüljön büntet a csupasz falak közé, hogy felöltöztessék a ruhát nélkül maradt erdélyi gyermekeket.

Budapesten a Pro Transsylvania akció

javára főrangú hölgyek mutatták be Eadródnak pompás művét, „A porcellánfigurákat”, mely egy álmokképben szimbolizálja, hogy milyen rombolást vittek végbe az oláhok egy erdélyi főúri kastélyban. Ez lesz az újvárosi polgári leányiskola ünnepségének egyik legszenszácsabb műsorlétsáma. El lehet képzelni, hogy milyen lázas buzgalommal és milyen nemes ambícióval készítik elő a rendezők az

április 15-ikén megtartandó ünnepet. Egy polgári leányiskola ily nagy feladatra még sohaem vállalkozott és egy intézet tanszéklete még soha szebb követésreméltóbb példát nem adott.

Ezért szinte természetes az a nagy erkölcsi és anyagi siker, mely az újvárosi községi polgári leányiskola akcióját előreláthatólag koronázní fogja.

## Wilson üzenete.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Newyorkból jelenti az Associated Presse: Wilson üzenetének terjedelme minden eddigi üzenetet feleltul. Fejteti, hogy Németország tettel, valamint a német buvárhajók pusztító dühe az Uniót a német kormányval harcra állani kényszerítette, de nem a német néppel.

Wilson üzenetében rámutat arra, hogy Németország kiméltlen buvárhajóharcot proklamált, tekintet nélkül arra, hogy melyik kikötőbe mennek a hajók. Ezt akarta már 1916 áprilisában is, de akkor Amerikának ígéretet tett, amelyet most új propozíciókkal vissza akar szivni s a nemzetközi megállapodásokat meg akarja szegni álürügyek alatt. Ezt meg kell torolni.

### Wilson csak Németországgal hadakozik.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelenti a Reuter: A képviselőház demokrata vezetői a Fehér Házban megjelentek, hogy siettesék a Ház összehívását. A szenátussal Wilson közölte, hogy üzenetet kíván küldeni.

Reuter-jelentés: Wilson közölte, hogy ha Németország ellen való háborúra határozna el magát, alkalom lesz arra, hogy Németország ellenségeivel vigye háborúját. Wilson 500.000 ember besorozását követeli s kijelenti, hogy az Unió sem Magyarország-Ausztriával, sem Németország többi szövetségeseivel nem visel háborút, csupán egyedül Németország ellen.

### Hadiállapot az Unió és Németország között.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Wilson felszólította a kongresszust, jelentse ki, hogy az Unió és Németország között hadiállapot van.

### Itt az ürügy a háborúra.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség jelenti: Német buvárhajó elsüllyesztette az első felfegyverzett amerikai kereskedelmi hajót: az Asteo göröst. 19 ember megmenekült, 23-ról azt hiszik, hogy a tengerbe fullt.

### Németország nem harcol a cárizmusért.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből táviratozzák: Azokkal az ismételt híresztelésekkel szemben, hogy Németország vissza akarja állítani a cárizmust s ezért a keleti fronton csapatokat von össze, illetékes helyen ismételtlen megállapítják, hogy Németország sem az orosz belső viszonyokba való beavatkozásra nem gondol sem offenzívát nem tervez a keleti fronton, amint a kancellár beszédében kijelentette.

### Orosz hadikabinet alakul.

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) A Times jelenti Pétervárról: Az orosz hadügyi és a tengerészeti miniszterek a főhadiszállásra utaztak, hogy összeköttetést létesítsenek a hadvezetőség és a kormány között. Elhatározták a tanácskozásokat, hogy angol mintára hadikabinetet alakítsanak. Sok tisztet elbocsátottak, részben azért, mert a legénység így szavazott, részben mert tehetetlenek voltak vagy reakció-sok, részben pedig német nevük miatt.

## A modern kereszties hadjárat.

A Kath. Népszövetség 1917. márc. 25-én tartott ünnepélyén előadta: Pálffy Jenő.

### II.

Az ember testből és lélekből áll. A kétő harmonikus együttműködésének pontos irányítását meggláljuk előbb az isteni könyvtartásában, utóbb a krisztusi tanokban. „Uralmad alá adom a világ minden berendezését...” mordá az Ur, hogy ne rabzolga, hanem a földkerekség ura imádjon engemet.

Az ember ezért születik az uralomra-vágyás és törekvés ösztönével a világra. Ez az ösztön teszi szociálitává is, mert le akarja dönteni az időrehaladása előtt álló akadályokat.

A szociális gondolkodás tehát természet, jogos, sőt szinte Isten akaratából folyó törekvése, a ferde társadalmi rend által elnyomottaknak.

Igy pártolendő, felkarolandó mindaddig, amíg Isten jegyében haladva az erkölcsi és világrend feltorgatását is nem célozza. Az embert, természetéből kifolyó hajlamai a szervezett együttélésére, az államalkotásra utalják, ami pedig bizonyos organikus rend és kötött formák nélkül képtelenség. E kötött formák: az egyes államok saját külön érdekeinek megfelelően alkotott törvényei. Oly állam, mely szilárdságát erkölcstelen törvényekre építse, nincs, az erkölcs pedig az Isten képmása, s így az államtörvények, mint másodlagos isteni törvények feltétlenül betartandók, tisztelni valók és kötelezők. — Ebből önként következik, hogy jövője, életképesége is csak azon szocializmusnak lehet, mely megadja Istennek is, ami az istené.

Ahányszor az ember elvetette magától az Isten lényegét, ahányszor emancipálta magát a vallás kényelmellen, kibúvókat nem hagyó igazságai alól, mindig nagy összezorolások voltak, világszivatarok, vérfürdők és bűbéli szörnyűségek, hol egyik ember sem érte, hogy mit akar a másik.

Ma ugyanilyen forradalom napjait éljük. Mind a sok népboldogító Nirvánát ígér itt a földön. Az eszközök ezerfélék, vásári lármájukkal tulkiabálják egymást, nem értenek egyet, csak ott ahol Istenről van szó...

Ott vérbaborul mindnek a szeme, ökolibszorniznak a kezek és hangos szóval megtagadják azt, akinek tanai pedig a legideálisabb szocializmust hirdetik! Nem a legszebb kommunizmust élék e a szerzetesek, amit a szocialisták mint tökéletest sejtének a jövőben? Teljes egyenlőséghez, vagyonközösséghez fognak e oly közel járni valaha is a Saint Simonék, Rousseauék, Lassalék, Marxék, vagy Bokányi Dezsők és Wellner Jakabok, mint a krisztusi eredetű szocializmus az igaz megértői?

Pedig mily korszakalkító zenéknek képzelik ezek megukat mind, mikor csak bitvány imitátorok. — Nem fedeztek ok fel semmi újat, csupán a meglévő tökéletest népszerűsítették.

„Nehéz fölemelkedni s magasban lebegő célhoz? Mi lehuzzuk nektek ide a posványba. Mi kikorrigáljuk nektek a kereszténység szociális értéki tanait és használhatókká tesszük azokat. Az Isten képét letöröljük rólat, s a magunk emberaróat nyomjuk rájuk, bélyegül.

A felebaráti szeretetre szükségünk van, de csak anyagiakban. Gyomorpólitikát csinálunk belőle és elnevezzük szép hangzatosan humanizmusnak.

... Szabadság, egyenlőség, testvériség — messzehangzó jelszavai lesznek a felebaráti szeretetből, a Rousseau követő, Krisztuskorrigáló zenék kezében — és vér folyik az emberi szabadsággal megnyirbált isteni tanok nyomán... Porbahullott emberfővel debáloznak a francia forradalmárok, míg lenyuzott emberek körébe kötött könyvek bír-

delik a humanizmus nagyobb diadalát. Isten áldása sulyos átokká válik!...

A keresztény kommunizmusmal, a szereteti élet ideáljával is egy könnyen végezenek ezek a jó urak.

Itt sincs szükség Istenre szerintők, megszervezik azt ok nélkül is. Így áll elő a szociális állam elképzelt tökéletes formája: a falszter-csodabogár. De hogy valósít ható ez meg materiális alapon? Hiszen a vallás, az istenfelelem, a lelki élet tökéletesége az, ami összekötő kapcsa a szerzetesi életnek és nem az éhes gyomor? Az isteni tanok megértésében főmáspaszosult lelkek erős szövetségét nem paralyzáhatja a gyomorpólitika soha!

Lassale—Marx és iskolájuk eltörli a tulajdonjogot. Itt persze az Isten megint utba van nekik, hiszen ő azt tanította: ne lopj, ne bántsd a másét, felebarátod feleségét bűnre ne kívánjad!... Lassale az ő gyarló elveivel való hűségét vérevel pecsételte meg, mikor a más feleségért vívott párbajban agyonlövett. Milyen kár, hogy ennyi buzgalommal nem egy jó ügy mártírya lett, de egészen stilszerű a finálé egy istenkilakoltató élet befejezésével... Az ő fejfája utjelző kö, melyen e szavak állanak: emberek, ne tovább!

Tömörüljetez egy család gyermekeiként nemzetközileg a lélek, a vallás kapcsain át, hisz mindannyian Isten fiai vagytok, de államonként a test, a véregek, a nyelvek különféléssége szerint.

Lehet-e tökéletesebb nemzetközi szervezet, mint a katolikus vallás, a kereszténység?

Lehet-e tökéletesebb demokratsa tantételt alkotni a keresztény felebaráti szeretet törvényénél?

Mért odaáldozni a legdrágábbat, a valóságunkat, mikor általa sokkal biztonságban elérhetjük mindazt, amiért csak valaha is vert szocialista szív?

Utolsó drága áldozatként a mágjára dobja a hasát is, melyért hőseink vére folyik napkelettől napnyugatig. A hasa nem más mint egy darab föld. A föld természete táplálja az üres emberi gyomornak, és az emésztésen kívül semmi közük egymáshoz. Kérdem, vajon e szép embergyártotta szemek tudnak e teljesíteni, bátorítani, kötelességtudásra ösztökélni sárban, verítékben, könnyben, vérben fürdő flinkat ott a távoli mezőkön?

Kérdem, az ilyen elvek vajon előmozdítanak e közöttük a vágyat: küzdeni a szabadságért, egyenlőségnek lenni az önfeláldozásig és testvériségben a halál hideg ölelésében?

Vigyázzunk a konkolyhíntőkre, mert sokan vannak ok. Az internacionális szocializmus nagy tömegeket gyűjt maga köré és veszedelmesen növekvő hatalommal emelgeti ezerfejű hydrafejét, mely tözes lehetetével felperzséléssel fenyegeti vallásunkat, hazaszeretettünket, családunkat, nehezen megszerzett tulajdonunkat, államformánkat, mindent, mindent, ami iránt a meghatódott tiszteletet anyánk tejével együtt szívtuk magunkba.

A tömeg, az elvakult szegény proletárok, akik vezetőik mögött állanak, csak a jelszavakat hallják, csak a sajjását érzik annak a golyónak, melyet testükbe küld olykor a rendező hatalom végső szükségben dörrendő fegyverre. De nem érik, nem érik föl észsel, hogy azok az emberek, kik horgó gyomrukban át szólnak hozzájuk, — míg testüket más javain volt kényerrel kínálják, a lelküket koldusszegényre kiabolják.

Es a félravezetett tömeg, mely minden bejárta csak egy orvoságot ismer: „halál a kaputós ember fejére, vesszenek a csuhások!” — lassankint emészti és szaporító géppé süllyeszti az embert, a teremtés koronáját.

Ó atoberi méltóság! Magad kérkedsz állat voltoddal a tudomány nevében, büszkén

esját fölfedezésre, megtagadod önmagad és fölfülmüled az állatot az állatiasságban.

Igy, így volt az mindig, valahányszor elhagyjad Istenedet s a mostani vér és könnyösön még csekély bé. a Te nagy pártütésedért.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Egy őssinte kérdést: jutot esztünkbe küzdeni, szervezett, egytttes erővel ezek ellen a pestises, méltalys áramlatok ellen?

Igas apostolai voltunk Krisztus szocializmusának?

Nem e törtünk talán a gyávaságig mindent, amit túrnunk nem lett volna szabad?

Nem kényelmesen „felekezeti türelemnek” keresztelt bűnös közöny volt e inkább az indoka annak, hogy hallgattunk?

Ugyebár, sohasem kényeztetettünk egy politikai pártot sem arra, hogy nyíltan színt valljon a kereszténységet érdeklő kérdésekben?

Ugyebár, engedték a vallásellenes könyvek, iratok és újságok megjelenését és jóvialisan kezét ráztunk a hitehagyott felekezeten kívüliekkel, istentagadókkal?

Ugyebár, szivesebben mentünk vásárolni — tekintet nélkül kötelességünkre — ahoz a kereskedőhöz, akinek szafurtsága aranyfűstöt fujt esztünk közé?

Nem folytatom csak mulasztásunk felsorolását. Mindnyájunk mulasztásai ezek és nem egyeseké.

De a türelem határa elérkezett. A nagy vihar után új szelek fognak kelni, a szervezkedés, az áramlatok forrongása minket se találjon készületlenül.

Háboru után a munkás-kérdés aktuálisabb lesz mint valaha. Karoljuk fel a kereszténység jegyében fogant szocializmust, hirdessünk végsőkig menő szent harcot az istentagadó, szabadgondolkodó, minden szent ideált porványbarátó szocializmus ellen.

Es te egyszerű iparos, ki szorgalmad, nehez munkád termékét e nagy ügy előmordítására száncod, bizony-bizony lovagja leszesz a vér nélküli vivandó modern kereszties hadjáratnak.

Föl hát, szervezkedni, tömörülni, hogy kicsavarjuk a hatalmat az eszmeromból kezéből, föl, hogy másodsor védjük meg a szent sirt az istentagadó hordákkal szemben, kik Megváltójuk keresztjét tűzifának, a korpust tartó szöveget ócskavasnak, a szent esontokat spódiumnak tekintik!...

Szabad volt eddig bennünket, Istenünket, vallásunkat nyíltan gyalolni a fórumon. A felekezeti türelmet úgy értelmezték, hogy ütötték a keresztényt, az meg állta.

Nem álljuk tovább!

Esután sem fogjuk haborgatni az istentüket más vallás szerint tisztelő, békés embereket, de kiverjük — Krisztus példájára — a lelkünkkel kufárkodó kalmárok hadát, Atyánk házából.

Ébredj keresztény társadalom! Létiéntül szunyogadó tetszhalott Lásár: jöjj ki sírodból!

Induljanak meg a kereszties lovagok hadának tömött sora, magasba szent jelenyünkkel, a makulátlán — fehér zászlóval, ékeskedjen rajta a kereszt szimboluma — in hoc signo vinces, — e jelben győzeltes csupán, szocializmus!

Keresztények! váll a vállhoz, hogy sikerrel vivhassuk meg a mi hadjáratunkat, melynek diadalmi triumpusában másodsor szólaljon meg a pogány ajkakon:

„Győztél galilei!”

(Végo.)

\* **Közhöges**, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle **hurut szeletke**. Ára 1:20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-vár, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonserv is kapható.



## Szénhiány miatt nem tudnak szántani.

### Kindít kovácsműhelyek.

A már három év óta dúló háború szerencsés eredményének egyik feltétele, hogy gazdasági tekintetekben ne fukadjunk meg, főleg pedig legyen elég élelmünk úgy a fronton, mint a front mögött, idehaza.

Látjuk, hogy élelmiszeink is mindent elkövetnek, hogy élelemmel el legyenek látva. Anglia az ir puszta természetéből veti bizalmát a nagy tevékenységet fejt ki, hogy ne maradjon bevetetlen terület.

Nálunk is rendelkezések jelentek meg, hogy minden területet be kell vetni.

Az őszi bevetés sikerült is; a háború előtti legjobb években sem vetettek el több őszi búzát, mint a múlt őszén.

És azonban még a legjobb eredmény mellett sem pótol mindent.

Most elérkezett a tavaszi vetés ideje. A legelőgöcsöbben ki kell használni a kedvező időjárást a tavaszi vetésekre. El kell művelni a tavaszi búzát, tengerit, burgonyát, hüvelyeseket stb.

A vidéki gazdaság azonban kétségbe van esve, mert gazdasági szerződésük kijáratásával nem készültek el előre, mert elégnék tartották, ha a régi szokáshoz híven éltek, boronáikat most javították ki a kovácsműhelyek. A kovácsok azonban nem képesek a munkálatokat elvégezni, mert nincs szénük. A kovácsműhelyek tüze kialudt, a műhely fűtőhelye kihűlt.

A nép pedig száraz számba hordja herájuk az ékeket, amelyek élelem nélkül nem bírnak fel a földet.

A szegény kovácsiparosok pedig futnak fűhöz-fűhöz, elpocskolják a drágaságot, a föld pedig ott havor szántatlanul, vetetlenül a tavaszi nap kiszálja rajta a gyomot, burjánt.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a nagyváradi kovács és lakatosiparosok kérelmére, sok utánjárásal kiküldte a Szénközponttól a kovács, lakatos és gépész iparosok részére öt vagon kőszén, amelyet azonban csak hosszú idő alatt egy-egy vagonként szállítanak le, hogy jusson is, maradjon is.

Naponként ösönlenek be most a vár megye minden részéből a kovács iparosok, hogy a gazdasági eszközök javításához utaljon ki részükre a kamara szén. A kamara látva a kényszerhelyzetet, annyiban eléget is tesz a kérelemnek, hogy az igazolvánnyal bíró kovács iparosok részére 8-10 napi időközönként kiutal 25-50 kiló kőszén, mert többet nem lehet a helyes elosztás miatt.

Azonban az uradalmak kovácsai nem kapnak a szénből, mivel a kereskedelmi és iparkamara csak az önálló iparosok részére kapta a szén.

Az uradalmak kovácsai és a szerződéses kovácsok részére a Gazdasági Egyesületnek kellett volna gondoskodni a szükséges szénről, annál is inkább, mert, mint a mezőgazdaság hívatásos érdekképviselete, a legjobban kellett tudnia, hogy a tavasz beálltával minő

szükségletek állanak elő a tavaszi vetések akadálytalan keresztülvitelésénél.

Nem tudjuk, hogy tett-e ez irányban lépéseket a Gazdasági Egyesület; ha nem, úgy a legelőgöcsöbben kellene fellépnie, a helyzet felállításával, esetleg az állapán közbelépése mellett, a földművelésügyi miniszternél, hogy a gazdasági eszközök kijavításához szükséges kovács-szén azonnal utaltassa ki a Szénközponttól.

Ha ez azonnal megtörténik, legalább részben segítve lesz a helyzeten a földiek egyrésze nem marad parágon.

## Incidens a személyvonaton.

### Az erdőmunkás és a kalauzlámpa.

Tegnap a kora délutáni órákban a bi-harmadgyői kórház kapuján egy véres fejű falusi atyfi támoigott be. A halántékán hatalmas seb tátongott, amely erős ütéstől eredt.

A meglehetősen súlyosan sérült parasztembert, aki Csorba Vazul Béla erdőmunkásnak nevezte magát, ápolás alá vették a értesítették a rendőrséget, ahonnan Vass Albert igazságügyi detektív ment ki a helyszínre.

A detektív kikérdezte az erdőmunkást a sebesülés körülményeire nézve.

Csorba Vazul elmondta, hogy már régebbi idő óta a pesti erdőben sokott dolgozott. Falujából, Rontórol jár ki vonaton minden vasárnap haza látogat. Hétfőn este szokása szerint ismét elindult több társával. A fugyvársárhelyi állomáson szállt fel a kolosvár felé haladó személyvonatra. Kétségbe esett, hogy már nem volt idejük a jegyváltásra.

Bungó Antal nevű társával fekapaszkodott az egyik III. osztályú fülkébe. Alighogy elhagyták az állomást, megjelent a kalauz és kérte a jegyet. Csorba egy korona 40 fillért vett elő a jegy fejében. A kalauz koveselte és 2 korona 50 fillért kért. Csorba Vazul vonakodott többet fizetni, mivel addig minden utja csak 1 korona 40 fillérbe került. A kalauz vitakozni kezdett, s mikor Csorba nem volt hajlandó a kért összeg kifizetésére — állítása szerint — neki ment s lámpájával fejbavágta. A vér azonnal előtört a halántékát, s természetesen nem folytatta útját, hanem a legközelebbi vonattal Nagyváradra utazott, miután a sebet a fugyvársárhelyi állomáson bekötötték.

Az atyafi különben egészen kedélyesen fogja fel a dolgot, s mosolyogva magyarázta a detektívnek:

— Nem hiába Csorbának hívnak, de most már igazán csorba vagyok!

A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy Csorba Vazul előadása mennyiben felel meg a valóságnak.

## Szélhámos nő a falun

### Törvényszéki tárgyalás.

Nagyváradon történt még a múlt év szeptember havában, a befejezését csak tegnap nyert egy törvényszéki tárgyaláson az alább következő háborús eszlás.

Megyeri Jánosné nagyváradon élő rokonok lakó rokonok segítségével bármily nagy mennyiségű élelmiszert lisztet, búzát, lencsét, borsot stb. tud beszerezni, amelyek Nagyváradra való szállítása semmi akadályba nem ütközik, mert a szabolcsi főszolgabíró bevásárlási és szállítási engedélyt adott.

Megyeri Jánosné hamar akadt megbízója, a faluban sokan szerettek volna élelmiszert hozni s ezért hamarosan nagy forgalomra tett szert a Megyeri Jánosné vállalkozása. Mautner Arnoldné, Salamon Arminé 300-300 korona előleget, többet pedig kisebb nagyobb összegeket adtak át Megyeri Jánosnéknak, hogy szeressen nekik élelmiszert.

Megyeri Jánosné minden megbízást vállalt és előlegként mintegy 1560 koronát eszedett össze, de az árut nem szállította. A megbízók elatnva türelemmel vártak, később sürgötték az asszonyt, aki mindenféle mesével állott elő; hol az élelmiszert szállító kocsi tengelye tört el, hol a szállított árut a katonaság foglalta le, de a várva várt élelmiszert csak nem érkezett meg.

Mikor azután a várakozók türelme elfogyott és Megyeri Jánosné az átvett előleget sem adta vissza, az asszonyt a károslutak feljelentették a csandórságnak. A nyomozás során azután kiderült, hogy Megyeri Jánosné Erdőgyáron egyáltalában nincs rokona és az egészet csak azért találta ki, hogy megbízóit megkárosítsa.

Megyeri Jánosné ügyét tegnap tárgyalta a nagyváradi kir. törvényszék Gyenge Béla tanácselnök vezetése alatt. A vádat Medvigy István dr képviselte, a védelmet a vádlott maga látta el. Megyeri Jánosné tagadásával azonban a törvényszék beigazoltnak vette a eszlást és Megyeri Jánosné nyolc hónapi fogságra ítélte. Az elítélt és a vád képviselője is felelősséget jelentett be.

## HIREK

### A fizetést.

részben készpénzben, részben természetben adták a régi jó időkben. Ha visszaemlékezünk a jó öreg magyar nőre, akkor megtudjuk, hogy tíz forint és 20 karaférből megélt egy bojtár. És volt egy évi fizetés, a többi természetben kapta. Még nem is olyan régen a kisbíró évekint 20 forint fizetés mellett egy pár oszma fejelést is kapott. Általában a oszma kedvenc fizetési eszköz volt a megszolgált munkáért. Ezt a régi jó időt hozza vissza a háború. Az állam fizetés emelést tervez, de ezt természetben fogja kiutalni. Lehet, hogy egy táblabíró két pár cipőt fog kapni: választás szerint könnyűt vagy nehézét, vagy fatalpút. Az állam a hónapok alatt nyúl, helyesebben a lábukhoz a tisztviselőknak, hogy felemelje őket a megélhetés nehéz gondjából, ahova besüpped-

### Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és  
**sikkos mellfűzőt**  
és azokat igen szolid áron bocsátom  
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

**Kesztenbaum Juliska**

fűzőszalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6 sz.

tek. Nem szabad ezt kigúnyolni, ezt az atyai gondoskodást. Mert ide most már reméljük a jó sőt, a jóskirat: *ide pénz kell*.

Itjünk ezt abból az alkalmából, hogy az igazságügyi alkalmazottak közszükségleti cikkeivel való ellátásuk módjainak megbeszélése és elhatározása végett a mai napon, szerdán d. u. 4 órákor a kir. ítélőtábla első (meleti) tanácstermében értekezlet tartatik, amelyre az értekezlet vezetősége az összes ugy a tényleges szolgálásban álló, mint a nyugdíjas igazságügyi alkalmazottakat meghívja.

**\* Nagyszerda.** A mai nappal kezdődnek a tulajdonképeni egyhetti ájtatosságok a katolikus templomokban, amelyek élénk tárgyalják az Údszülött szenvedéseit. Délután lesznek a lamentációk, az u. n. szörgő-vecsernyék. Jereimás siralmának eléneklése alatt egyenként olvás el a tizenkét tanítványt jelképező gyertyákat, amint az Údszülött elbágyják. A székesegyházban délután 3 órákor énekes officium, lamentáció és Miserere férfikar, melyet a pap nővérdékek kora ad elő.

**\* Királyunk a német főhadiszálláson.** Budapesti tudósítók telefonálják: Berliából jelentik: IV. Károly király és Zita királyné Árv vezérkari főnök és Csarinn külügyminiszter kíséretében megérkezett a német főhadiszállásra.

**\* Tisza Geosztén.** Budapesti tudósítók telefonjelentése szerint Tisza István miniszterelnök szerdán Geosztára utazik, ahonnan a húsvéti ünnepek után tér vissza a fővárosba.

**\* Mazurek Béla tüzérszázados kitüntetés.** Szép kitüntetés érte Mazurek Béla tüzérszázadosot, a budapesti tüzérezred pótlóegységének jelenlegi parancsnokát: 6 Felsője a harmadosztályú katonai érdemkeresztet adományozta a jeles fiatal tisztnak. Mazurek Béla százados dr. Mazurek Gyula nagyváradi püspöki titkár özvegye, hosszabb ideig a harcúterem küzdött, az egész hadjáratban mindenütt kitűnt kiváló katonai képességgel. A nagy jövő előtt álló tisztet Nagyváradon is sokan ismerik s jól megérdemelt kitüntetés itt is széles körökben okozott igaz örömet.

**\* Vetítő-est a Kath. Körben.** Tegnap, kedden este a Katholikus Körben előkelő nagy közönség jelenlétében tartották meg a vetítő előadást. Dr. Némethy Gyula tb. kanonok a nála megegyezett kitűnő előadásban jellemes néhai nagy királyunk, I. Ferenc József életét, majd pompás vetített képekben mutatta be 6 Felsője temetését, megfelelő magyarázattal kísérve. Ugy a pompás előadás, mint a sikerült szép képek kegyelmes érzést kellették a közönségben.

**\* Szőlősgazdák figyelmébe.** A hegykőtség elcsúszása értesíti a hegykőtség birtokosait, hogy a munkások részére szükséges kenyérjegyeket a hegybíró igazolványára esetről esetre és hetenként a közlekedési ügyosztály városbáza, földszint 9. adja ki.

**\* Lokomobil kezelői tanfolyam.** A helybeli fa és fémpipari szakiskola rendezett lokomobil kezelői tanfolyamra a beiratkozások az Intézet igazgatósági irodájában (Schlauch tér 10) megkezdődtek. Szonlág Gusztáv igazgató.

**\* Nem cenzurázzák a nyomtatványküldeményeket.** A hivatalos lap miniszteri rendelettel közli, mely az 1914-ben életbelépett a postára fordított sajtótermékek cenzurálására vonatkozó rendeletet hatályon kívül helyezi. Ezután a sajtótermékeket a postára adás előtt sem a tankönyvcenzuráló bizottságnak, sem a katonai hatóságoknak, a kir. ügyészségnek sem kell külön átvizsgálás végett bemutatni.

**\* Kitüntetett plebános.** A király Sagmüller József apát, helyettes altáboros, ókudai plebánost a háboruban teljesített kitűnő és önfeláldozó magatartása elismerésül a Ferenc József-rend hadiékiményes tiszti keresztjével tüntette ki.

**\* A Bihar megyei és Nagyváradai Négyeslet választmányja** tegnap délután 3 órákor tartotta választmányi ülését az Erzsébet árvaházban. Először: Országos és E. cherollis Kruppér Sándorré, ott voltak: dr. Gritzwald Henriké tb. alelnök, Bócsa Géza, Eleméry Ferenccé, dr. Ficzek Lajosné, dr. Géher Antalné, dr. Lábán Lajosné, dr. Markus Lászlóné, Niedermann Antalné, Papp Imréné, Pospis Gézáné, Koszta István pénztáros, Böszörményi Géza jegyző. A választmány a közgyűlés határidejét április 6-án délután 4 órára tűzte ki az Erzsébet árvaházban. Ez alkalommal elhalásos tisztújítás lesz, s akkor elvassák fel a pénztári számadásokat.

**\* Kitüntetés.** Haverland Gyula posta segédtiszt, aki jelenleg a 37 ik gyalogezredben teljesít szolgálatot, az orosz fronton tanúsított vitéz magatartása elismerésül a kis ezüst éremmel tüntették ki.

**\* Magyar nevet!** A királyi ítélőtábla tegnap tárgyalta Sinka Flóri büntető, aki már többszörült lopás miatt. Most kétköz ellopásával vádolták s le is tartóztatták. A tábla Harmatby Károly kuriai bíró elnökletével vette tárgyalás alá ezt az ügyet. Baróthy Pál főügyész helyettes indítványozta, hogy a vádlott Flóri nevet igazítsa ki a királyi tábla a megfelelő magyar Virág névre. A tábla tanácskozás után az indítványhoz hozzájárult s a vádlott nevet kigazdította. Faragó Sándor dr. védő beszéde után pedig a már Sinka Virágot a vád alól felmentette.

**\* Kongregációi élet.** Az Urleányok Mária Kongregációja rendes gyűlését, tekintettel a Növendő Egyesület lelkigyakorlatára, kivételesen ma, szerdán délután 4 órákor tartja meg.

**\* Be kell jelenteni a platinát.** A miniszterelnök rendeletet bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy a platinacsoportba tartozó fémeket, tekintet nélkül arra, hogy azok feldolgozás, vagy más célból vannak rakttárol, be kell jelenteni. A rendelet 3-án lépett életbe.

**\* A tojás ára.** Kürthy Lajos báró, az Országos Kézelmezési Hivatal elnöke a tojás nagybari árát a következőkben állapította meg: Oroszországi áru: bácskai, bánáti, tiszai vidéki, erdélyi, nyugatmagyarországi ladánként 420 K, feldmagyarországi 410 K. Erdéti minőségű áru ladánként csomagolva 20 koronával olcsóbb. Egy láda 1440 db.

**\* Életbelépett a vigalmi-adó.** A vigalmi adóról szóló szabályrendelet most lép életbe, tehát mostantól kezdve a szabályrendeletben meghatározott szórakozások után bizonyos jövedelem jut a városi pénztárnak. A vigalmi jegyek nagy tömegét tegnap helyezték el a város főpénztárába, ahol Papolczy Ferenc főpénztáros és Szőke József ellenőr kezelik. A főpénztár átvett 11250

db. 2 filléres, 11250 db. 4 filléres, 11250 db. 6 filléres, 6250 db. 14 filléres, 5800 db. 30 filléres és 9250 db. 80 filléres jegyet, összesen 8815 korona értékben. A kávéházak, mulatók most már bizonyos számú jegyeket átvessznek s számla elszámolnak.

**\* Mit lehet szállítani a vonaton?** A magyar királyi államvasutak igazgatósága a következő hivatástményt teszi közzé:

Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy azoknak az áruknak felvétele és továbbítása iránt, amelyek a mai viszonyok között egyáltalán szállíthatók, a szükséges intézkedéseket megtettük. Hogy mely áruk szállíthatók, arra nézve állomások és érdekelt szállítófeleknek készséggel adunk felvilágosítást. Figyelmeztetjük a t. szállító közönséget, hogy a kijelölt árukon kívül egyéb áruk szállítására sem az állomások, sem az üzemvezetőségek, sem az igazgatóság és a katonai hatóság engedélyt egyelőre nem adhatnak. Teljesen céltalan tehát, ha a szállító közönség ilyen kérelmekkel nevezett hivatalokhoz fordul. Az igazgatóság.

**\* A Nagyvárad Takarékpénztár igazgatósága** értesíti t. ügyfeleit, hogy a húsvéti ünnepek alatt nemcsak vasárnap és hétfőn, hanem már f. hó 6-án Nagypénteken és f. hó 7-én Nagyszombaton is zárva tartja pénztárhelyiségeit.

**\* A mézesi bíró bocskorra kapott pénzt.** Román Imre mézesi bíróval azzal vádolta az ügyészség, hogy hadisegélyesektől ajándékot fogadott el a fizetés alkalmával. Ember Géza tanácsosa 62 tanú hallgatott ki ez ügyben tegnap. A vádlott beismerie, hogy 20-40-60 fillért s egy koronát is kapott a hadisegélyes asszonyoktól, de ezt szívt kapta, mert ő hozta a pénzt Belényesből s adhattak bocskorra valamint az asszonyok. Ez illő volt. Szokolay Gyula dr. ügyész vádló és László Aurél dr. védőbeszéde után a törvényszék (jegyző: Szádecz István dr.) 200 korona pénzbüntetésre ítélte a bírót.

**\* Feloszlaltató** BOKKON birtokosai Árn 1 korona 80 fillér. Kapható kiskörmög Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi utca 7/B.

**\* Aszódi Kossuth utcai üzletében:** 1 nagy üveg Oroszhal 90-100 db. 12 kor, darabszáma 20 fillér. — 1 kiló csokoládé 40 tábla 20 kor. 1 nagy üveg finom konyak 13 korona. Raktáron: rum, likőrök, szilvórium, seprő és törköly, gyógyborok és asztali borok.

**\* „Korona szappan-por“** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagon a törvényszéki vagy ésszi tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria“ Nagyvárad. Telefon 13-92.

**\* Értesítés.** A Polgári takarékpénztár t. értesíti t. ügyfeleit, hogy az V. kibocsátási hadiközlönykönyveket a kiadott pénztári elismervények ellenében kiszolgáltatja.

**\* Gyönyörű rózsák** arc a nő leg szebb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki méddel hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsült hatlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát a kintteti s ráncokat, szeplőket, mitesereket májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló“ drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utca 7/B. Rimánóczy-palota.

**Egy fűszerüzlet berendezése**  
olcsó áron eladó. Cím: Temető-utca 7. sz.

**E'öke'lo** nagyváradi részvénytársaság kereskedelmét végzett fiatalembert, vagy leányt keres gyakorlónak kezdő fizetéssel. Írásbeli ajánlatok a Tiszántul kiadóhivatalának küldendők.

**TAVASZI SZEPLŐT**

pár napi használat után eltűntet az arczról a valódi

**LISZKA VIZ**

Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a

**Csillag** gyógyszerárban

Zöldfa-utca.

**Az Élet virágvasárnapi száma.**

Az Andor József szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és művészeti hetilap április 1-1 száma úgy szeilemi, mint illusztrációs részében — igazi ünnepi szám. Művészi és aktuális képek gazdag pompájában a magas nivóju cikkek, szépirodalmi olvasmányok egész sokaságát közli. — Anka János a virágvasárnapról írt magasan szárnyaló vasárnapi levelet, Boros Ferenc értékes cikkében irodalmi kérdéseket tárgyal. Licskó Géza gyönyörű illusztrált legendája külön érdekessége a lapnak. A szépirodalmi részben még Fábrián Géza mély versét, Pásztor József poétikus elbeszélését és Kene Basia nagyérdéku regényét találjuk. A Kultura rovatát emittal is gazdag. A Hétről hétre rovat a Magyarországi visszafoglalásról közöl eredeti felvételeket és egy pompás verset Sassy Csabától. A kitűnő lapot meleg ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári ut. 15. szám. Előfizetési ára félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

**VIGADÓ mozgó-színház**

Szerdán  
**Ibolyafaló**  
dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

**URANIA mozgó-színház**

Szerdán  
**Egy téllkabát regénye**  
vigjáték 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

**APOLLÓ mozgó-színház**

Szerdán  
**A más férje**  
dráma 4 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

**Legújabb táviratok.**

**Svéd közvetítés?**

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Stookholmból jelentik: Ranting, a svéd szociálisták vezére birtalan Pétervárra utazott, a lapok szerint politikai küldetéssel.

**Pofozkodás az amerikai kongresszuson.**

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: A kongresszus 2 iki ülésének megnyitása után az ismert nevü Lodge szenátor elé lépett egy képviselőtársa, s így szólt:

— Gyáva!

— Hazug fráter, választotta Lodge.

Erre összepofozkodták s alig tudták őket szétválasztani.

**A cár és a cárné kenyérjegyei**

Budapest, április 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A cárt és a cárnét Carszkoje-Szelóban polgári gárda veszi körül és még a cárnénak küldött virágokat is átvizsgálják. Ételt vagy kenyeret csak jegyek ellenében kapnak. Sorsuk egyelőre bizonytalan. Oroszországban kell maradniok, mert katonai titkok birtokában vannak s Angliába való szállításuk miatt otthon zavarok támadnának.

**IRODALOM**

**Uj Idők.** Az Uj Idők a heti számában kezdő közölni Most két a nap címmel Csathó Kálmán regényét. Novellákat Krady Gyula (Lesben Estellára) és Baláss Sándor (A szerencse titka) írtak. Garády Viktor értékes cikkben foglalkozik a hőirággal, míg Kémery Sándor az indiai fakirokról ír. Garabnye cikkében Sasdarkerényi Anna legújabb könyvét (Lányok tüské) ismerteti. Kádár Lehel cikke, a Pillanatsfelvételek rovata. Autogramok az Irodalom kedélyért című jótékonyesú mozgalom könyvsorsolására ajánlókozott művekből, Jakab JÓDón, Ambrus Baláss versai, fordított regény és egyéb apróbb cikkek tartják még a lapot.

**SZÍNHÁZ**

**Heti műsori:**

Szerda: Gólem.  
Csütörtök: Gólem. (Bérlétszűnet)  
Péntek: Szűnet  
Szombat: Szűnet.

**Gólem.** Még két napig foglalja le a színház műsorát Kövesy Albert és Virányi Jecó daljátéka: a Gólem. A közönség úgy hétfőn, mint tegnap este is sajós tapsokkal honorálta az összes szereplőket. Csütörtökön bérletaszűnetben kerül színre a Gólem. A bérletok jogait az igazgatóság szerdán délig tartja fenn.

**Délutáni előadások.** Husvét két ünnepe délutáni előadásokat rendez a színház. Vasárnap délután a kacagtató paródia: Négy a kislány, hétfőn pedig a János vitéz kerül színre.

**Magnás Miska.** Hosszu idők egyik legkitűnőbb operetta slágere: a Migoás Miska tölti be husvét vasárnapján este a műsort. A pompás operetta, amelyben Sz. Zsigmondy Annának, Tompa Bélának, Vigh Mancinak, Bihary Sándornak vannak első rangú szerepei, ez alkalommal is nagy publikumot fog vonzani.

**Gépirónó**

felvétetik a Bihar megyei Takarékpénztárban. — Csakis elsőrangú erők jelentkezzenek.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

**Fey Rezső örökösei**

Szent János u. 22.  
Telefon 532.

**NYILTÉR**

**Olcsó Heti árjegyzék: árák.**

- Vizespohár csiszolt üvegből . . . . . —26
- Borospohár csiszolt üvegből . . . . . —20
- Likőrspohár csiszolt üvegből . . . . . —30
- Befőttes tányér csiszolt üvegből . . . . . —40
- Teáscsésze fehér finom porcellán . . . . . —90
- Mocacsésze színes finom porcellán . . . . . —80
- Majolika gyümölcs tányér színezve . . . . . —60
- Kávécsupor színes finom porcellán . . . . . —60
- Gyermeksupor színes finom porcellán . . . . . —40
- Színes festett vizespohár aranyozással . . . . . —80
- Gyermek fűlepohár csiszolt . . . . . —50
- Evőkanál jó erő fémből . . . . . —60
- Vizeskancsó finom csiszolt üvegből . . . . . 2—
- Borosüveg finom csiszolt üvegből . . . . . 2—
- Befőttes állvány finom csiszolt üvegből . . . . . 2—
- Fűszer tartó finom majolika színezve . . . . . 2—
- Virág üvegváza színes díszítéssel . . . . . 2—
- Virág üvegváza színes aranyozással . . . . . 2—
- Virág majolikaváza aranyozással . . . . . 2—
- Virág majolikaváza aranyozással . . . . . 1—
- Virág üvegváza színes üvegből . . . . . 1—
- Virágváza porcellán színes Roccoco . . . . . 1—
- Látképes emlék kávésbögre . . . . . 150
- Látképes emlék gyermekbögre . . . . . 150
- Szentképes aranyozott kávésbögre . . . . . 150
- Szentelt víztartó színes porcellánból . . . . . 1—
- Szentelt víztartó aranyozással . . . . . 150
- Szentelt víztartó színes duseranyozással . . . . . 2—
- Szentelt víztartó finom aranyozással . . . . . 3—
- Kávédaráló amerikai patent . . . . . 7—
- Porcellán francia kivitelü nyeles lábos . . . . . 4—
- Porcellán francia kivitelü nyeles lábos . . . . . 8—
- Porcellán francia kivitelü nyeles lábos . . . . . 2—
- Tűzálló barna porcellán tejes lábos . . . . . 4—
- Vizeskészlet színes festett aranyozással . . . . . 4—
- Boroskészlet színes festett aranyozással . . . . . 4—
- Söröskészlet színes festett aranyozással . . . . . 4—
- Liköröskészlet színes festett aranyozással . . . . . 4—
- Teáspohár valódi alpaca foglalattal . . . . . 2—
- China ezüst vajtartó finom kivitelben . . . . . 5—
- China ezüst gyümölcskosár finom kivitel . . . . . 5—
- China ezüst gyümölcs állvány színes . . . . . 10—
- Teáskészlet színes roccoco aranyozással . . . . . 12—
- Kávészlet színes roccoco aranyozással . . . . . 12—
- Feketészlet színes roccoco aranyozással . . . . . 12—
- Mosdókészlet színes fayence felszerelve . . . . . 12—
- Ebédőkészlet színes roccoco aranyozással . . . . . 56—

Eladás nagyban és kicsinyben.

**Áblak üvegezés! Répkeretezés!**

**KOMLÓS TESTVÉREK**

üveg nagykereskedés  
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

# FATALPU CIPŐGYÁR

## HAAS LIPÓT, LINOLEUM

Nagyvárad, Békóci-ut 5. Telefon 4-63.

Eladás nagyban és kicsinyben a következő gyári árakon:

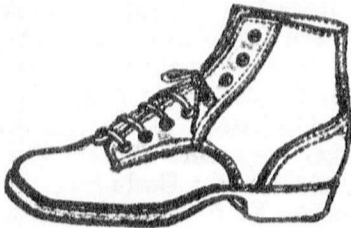
Nagyság: 25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 14.40, 16.90, 19.40, 23.80.

Ia Hasított bőr 16.90, 20.—, 21.90, 27.50.

Lóbox 18.20, 21.90, 24.40, 29.40.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, menekülttáborok és viszont eladók engedélyben részesülnek.



Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy **üzlethelyiség** és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

3138-1917. sz.

### Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter 104/82/1916. III. s. sz. leiratával a vizsgalmi adóról szóló szabályrendeletet részben jóváhagyta, és minthát a törvényhatósági bizottság március 8-án tartott közgyűlésén meghirdettetésre, a városi tanács intézkedéseiből folyólag vizsgalmi adónak a kezdése 1917. április 8-án kezdetét veszti.

Mindenekelőtt fogva a városi tanácstól nyert felhatalmazás alapján közlöm a város területén mulasztató elbádoskat rendező nyilvános jelleggel bíró mulasztások és előadások engedélyesével és a közönséggel, hogy a táncvizsgák, szavasló előadások, felolvasások, dal és zeneestélyek, mozgókép-előadások, cirkuszok, álarcos menetek, tűzijátékok, állatseregetek, anatómiai és panoptikai és más muzeumok, léghajó és korbinták, erőmérő gépek, hullámviaszautak, légi járművek, orfeum és más szórakoztató nyilvános jelleggel bíró mulasztások résztvevői és belépő jegyek után vizsgalmi adót fizetni kötelesek és pedig:

ha a belépő díj 60 fillér	2 fillér.
ha a belépő-díj 61 f. től 1 K-ig terjed	4 "
ha a belépő díj 1-2 K-ig terjed	6 "
ha a belépő díj 2-3 "	14 "
ha a belépő díj 3-5 "	30 "
ha a belépő díj 5 K. nál magasabb	80 fillér vizsgalmi adó fizetendő.

Ez alkalommal közlöm, hogy mindazok az engedélyesek, akik szabályrendelet rendelkezéseit be nem tartják és szabályrendelet

intézkedésekre birtokos oly cselekményt vagy mulasztást követnek el, mely a városi hézi pénztárak megrövidítését célozza, 600 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők.

Végül közlöm, hogy a városi tanács a vizsgalmi adó kezelésével Cziráky Zsigmond adóhivatali végrehajtót, a szabályrendelet intézkedése ellenőrzésével pedig a rendőrkapitányi hivatalt bízta meg.

Nagyvárad, 1917. évi márcz. 22.

Juricskay Barna s. k.  
pénz- és adóügyi tanácsos.

## Hasábos és vágott TÜZIFÁ

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak  
**JENEI M. CÉGNÉL**  
szerezheti be

Nagypiac-tér, Kugler és Andrén-i palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kivonatba házhoz szállítatnak.

## IZSÁK LIDIA elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

1. emeleten.

Tűzőket a legelső dírtól azert 2 óra alatt elkészítünk, közs tűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskótokban nagy választék. Tűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szükség esetén házhoz szállítatjuk.

Telefon: 11-53.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.  
Telephon 92. sz.

**Széltől, hidegtől**  
kifujt

**vörös arcra és közre**  
továbbá szeplő, miteszer  
és pattanások ellen

**legjobb szer az**

## Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

## Alabástrom pipere szappan.

Legtisztább, legfinomabb nővényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanolinval van tulzsirosítva, a miért is az arcot nem marja, nem csipi, hanem az arcot üdévé, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

**Szeplő elleni**

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerék kaphatók;

## NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”  
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.  
(Városháza mellett.)